

Sakshandsamar	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Geir Sakseid	714	20/04450-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
83/20	Møre bispedømmeråd 2020-2023	04.12.2020

Oppdatert tekst etter handsaming i Møre bispedømmeråd.

Høyring: Oppfølging av evalueringa av Samarbeid Menighet og Misjon (SMM)

Vedlegg:

Høring BDR SMM0.pdf

Saksorientering

Kyrkerådet er i ferd med å evaluera organiseringa av Samarbeid menighet og misjon (SMM), og bed bispedømmeråda om innspel før endeleg avgjerd blir tatt tidleg på nyåret 2021.

Hausten 2019 blei det gjennomført ei evaluering av det 25 år gamle SMM-samarbeidet. Evalueringsrapporten blei levert i januar 2020 og er sidan blitt drøfta i ulike organ. SMM-rådet kom til ein førebels konklusjon i september, og på bakgrunn av denne er bispedømmeråda beden om å svara på nokre konkrete spørsmål knytt til finansiering av misjonsrådsgjevarstillingane, organisering av SMM-samarbeidet og synleggjering av kyrkja sitt misjonsoppdrag i planar og rapportar.

Det er særleg spørsmål knytt til finansiering av misjonsrådsgjevarstillingane i bispedøma og av dagleg leiar i SMM som har vore drøfta i SMM-rådet. Dette blei aktualisert med koronapandemien, som gjorde at misjonsorganisasjonane såg seg nøydde til å trekka tilbake sin del av finansieringa i år. Hovudspørsmålet er: Vil kyrkja sitt misjonsoppdrag vera best tent med at kyrkja sjølv står for heile finansieringa?

Denne saka er nært knytt til saka «Den norske kirkes globale oppdrag», som skal opp på kyrkemøtet i 2021. Her vil SMM-samarbeidet bli sett i samanheng med kyrkja sine andre internasjonale engasjement, som naudhjelp, søsterkyrkjesamarbeid og økumenikk.

Høyringsdokumentet gjer grundig greie for korleis saka har utvikla seg sidan VID-rapporten blei lagt fram i januar.

Spørsmåla som bispedømmerådet er bedne om å ta stilling til er:

1. Støtter bispedømmerådene anbefalingen fra SMM-rådet om at bispedømmene overtar det økonomiske ansvaret for misjonsrådsgiverstillingene på bispedømmekontorene?

a) Hvis ja: hvordan kan stillingene som ivaretar misjon, utformes (fagportefølje, stillingsstørrelse, samarbeidsrelasjoner)?

b) Hvis nei: hvordan skal misjon ivaretas i staben om misjonsorganisasjonene kutter den økonomiske støtten?

2. Hvordan bør det regionale samarbeidet mellom biskop, bispedømmeråd og misjonsorganisasjonene organiseres for å styrke misjonsengasjementet i menighetene? Hvordan vil bispedømmet samarbeide med organisasjonene dersom det regionale utvalget legges ned?
3. Hvilke forventninger har bispedømmerådene til Kirkerådet/Mellomkirkelig råd om samarbeid knyttet til SMM – dette gjelder både rådene og administrasjonene?
4. Hvordan kan misjon synliggjøres bedre i bispedømmerådernes planer og rapporter?
5. Eventuelle andre kommentarer til evalueringen.

Drøfting

Spørsmål 1 – finansiering av misjonsrådgjevarstillinga

Misjonsrådgjevarstillinga i Møre utgjør for tida 75 % av ei 100 % stilling som «rådgjevar misjon og kyrkjefag». Det er ikkje vasstette skott mellom dei ulike delane av stillinga, og heller ikkje mellom dei ulike fagområda i kyrkjefagavdelinga. Misjonsrådgjevar er sekretær for det regionale SMM-utvalet i Møre, har ansvar for kontakt med kyrkjelydane med tanke på oppretting og oppfølging av misjonsavtalar, og skal gi faglege råd og inspirasjon til tilsette og frivillige medarbeidarar i bispedømmet. Rådgjevar kyrkjefag inneber m.a. sakshandsaming for Bispedømmerådet; administrativ ressurs i samband med visitasar; ansvar for kyrkjelydsutvikling; for relasjonar til venskapsbispedøma; ansvar for pilegrimsarbeidet (i lag med kulturrådgjevar); og ansvar for dialogarbeid og internasjonal diakoni (i samarbeid med diakonirådgjevar).

Ein potensiell risiko med at misjonsorganisasjonane ikkje lenger skal finansiera ein del av misjonsrådgjevarstillinga, kan vera at dei andre fagområda vil bli sett på som viktigare og meir presserande enn den delen som er øyremerkd for misjon. Misjonsorganisasjonane er likevel positive til forslaget, og ser det som eit høve til å styrka samarbeidet med lokalkyrkjelydane.

Ein annan konsekvens kan vera at misjonsorganisasjonane får mindre påverknad på kva misjonsrådgjevar skal arbeida med. Dette kan ein også positivt sjå på som ei tydeleggjering og forenkling av arbeidsgjevaransvaret frå kyrkja si side. Møre bispedømmeråd er glad for at Kyrkerådet er tydeleg på at misjon er eit sjølvsgatt ansvar for kyrkja.

Spørsmål 2 – det regionale samarbeidet

I evalueringa frå VID kom det fram at det regionale leddet ikkje fungerer optimalt i alle bispedøma. Forslaget som no ligg på bordet, inneber at alle misjonsrådgjevarstillingane skal vidareførast, men at det regionale utvalet kan leggjast ned *der desse ikkje fungerer godt*. SMM-utvalet for Møre fungerer i dag tilfredsstillande som eit møtepunkt mellom bispedømmet og organisasjonane, men det er eit ønske i utvalet at ein ser nærare på kva SMM Møre skal vera i framtida.

Spørsmål 3 – forventningar til samarbeid om SMM med Kyrkerådet/Mellomkyrkjeleg råd

Forslaget frå Kyrkerådet inneber ikkje store endringar i den grunnleggande strukturen på nasjonalt plan. Den største endringa gjeld finansiering av stillinga som dagleg leiar av SMM. Kyrkerådet og SMM-organisasjonane deler no på finansieringa av denne 85 % stillinga, men forslaget inneber at Kyrkerådet vil finansiera denne fullt ut.

Spørsmål 4 – korleis misjon betre kan synleggjerast i bispedømmet sine planar og rapportar

I planarbeidet tar bispedømmet utgangspunkt i sentrale planar frå Kyrkerådet. Dei siste åra har det vore eit problem at misjon ikkje har vore synleggjort i desse planane. Desse må bli betre disponert, slik at det blir lettare å synleggjera misjon i bispedømmet sine planar.

Spørsmål 5 – eventuelle andre kommentarar

Evalueringsprosessen har vore god og ryddig, også då korona-krisa gjorde at misjonsorganisasjonane såg seg nøyde til å halda tilbake sin del av finansieringa av rådgjevarstillingane. Stiftsdirektørane og Kyrkerådet har her vist god vilje til å ta vare på dei tilsette i ei elles usikker tid. Krisa førte til nytenking om finansiering og struktur, der misjon kan få ein tydeleg plass som ein del av kyrkja sitt primære oppdrag.

Konklusjon

På spørsmåla frå Kyrkjerådet svarar Møre bispedømeråd slik:

1. Ja
 - a. Kyrkjerådet kan leggja nasjonale føringar for at kvart bispedøme skal ha eit minimum av stillingsstorleik for å ivareta misjon, men det bør vera opp til kvart einskilt bispedømeråd å avgjera detaljar om korleis stillinga skal utformast og kombinerast med andre fagområde eller stillingar.
2. SMM Møre blir vidareført, men utvalet blir utfordra til å halda fram samtalen om visjon og oppgåver. Elles støttar Møre bispedømeråd forslaget om at det regionale utvalet kan leggest ned eller omorganisert i dei bispedøma der det ikkje fungerer etter formålet.
3. Møre bispedømeråd forventar at samarbeidet med Kyrkjerådet / Mellomkirkelig råd om spørsmål knytt til SMM vil halda fram omtrent som før.
4. I planarbeidet tar bispedømerådet utgangspunkt i sentrale planar frå Kyrkjerådet. Desse må bli betre disponert, slik at det blir lettare å synleggjera misjon.
5. Møre bispedømeråd takkar for ei grundig handsaming av prosessen, som også har ivaretatt dei tilsette på ein god måte.

Forslag til vedtak

Møre bispedømeråd sluttar seg til høyringssvaret slik det er formulert i saksorienteringa.